

1

Tôi không còn nhớ rõ mình đã nghĩ gì khi biết được về quê nghỉ hè, chỉ nhớ rằng đã nhảy cẫng lên, reo hò ầm ĩ. Thấy vậy, bố nghiêm nét mặt bảo:

– Không phải đi xem xiếc đâu mà reo, phải chuẩn bị tinh thần đấy.

– Chuẩn bị tinh thần làm gì cơ ạ? – Tôi tròn mắt nhìn bố.

Thấy bố không trả lời, tôi từ từ đến gần, ngồi xuống bên cạnh, chờ đợi.

– Bố mẹ có công tác đột xuất lên phục vụ biên giới, nên con sẽ về quê một mình dịp hè này. Bố đã viết thư để con đem về đưa hai bác và các chị. – Bố nói, giọng thấp xuống, nét mặt thoáng vẻ lo âu.

Đi một mình về quê thì có gì mà bố phải lo lắng nhỉ? Ngược lại ấy chứ, tôi cố nén để bố đừng

biết tôi đang vui thích. Không biết các bạn vào tuổi mười ba thì sao, chứ riêng tôi, đi đâu tôi cũng không thích đi cùng bố mẹ. Có người lớn, tôi luôn luôn bị chỉ bảo, la mắng như bé con, mà tôi thì đâu còn bé bỏng. Cũng phải nói thêm đôi chút để các bạn hiểu tôi là người như thế nào chứ! Tôi mười ba tuổi, nhưng ai mới gặp cũng đoán mười bốn, mười lăm. Người nở nang, cao lớn, quần áo của bố chỉ cần lên gấu, khâu hẹp lại đi một tí là tôi mặc vừa ngay. Chẳng biết từ đâu ai đặt thêm chữ đệm vào tên tôi, và bọn bạn nhiều khi chỉ gọi tôi bằng chữ đệm ấy: “Tô” ơi! Chúng nó đùa nào cũng tỏ ra vui mừng khi biết tôi sắp được nghỉ hè ở quê một mình.

– Nhất mày rồi đấy, Tuấn “tô” ạ!

– Tha hồ tập bơi nhé!

– Ăn cá biển bằng thích!

Chúng dần dò tôi đủ điều, không quên nhắc tôi nhớ mang quà biển về. Có đùa còn đùa, dặn tôi mang về cho nó vài cân muối. Chả là quê tôi, làng tôi về là làng muối.

Như mẹ nói thì Hà Nội chỉ là nơi tôi sinh ra, lớn lên. Quê tôi vùng biển, đúng bằng tuổi tôi bây giờ, bố tôi đã phải bỏ làng phiêu bạt quê người kiếm sống. Thỉnh thoảng những lúc vui, bố thường kể

lại chuyển đi ấy. Đối với tôi, nó vừa gần gũi vừa xa vời, giống như truyện cổ tích hư hư thực thực. Còn bây giờ, đầu óc tôi chỉ nghĩ đến chuyến đi sắp tới – đi một mình, đó là sự kiện lớn lao với tôi. Mẹ đang sắp xếp hộ tôi nào quần áo, tư trang, còn tôi, chỉ phải lo có một thứ: mấy chiếc lưỡi câu và tấm lưới.

– Này, sách vở đâu, con định không học hành gì hay sao? – Bố nhìn tôi chăm chăm.

Nghe bố nhắc, tôi vội vàng chạy lại ngăn bàn. Bạn có hiểu tôi cảm động thế nào khi thấy trong cái cặp to của tôi là sách vở học hè đã được mẹ sắp xếp đầy đủ, kể cả mấy quyển truyện khoa học hay cuốn sách dạy gấp giấy hình muông thú tôi thích mê nữa.

Bố đeo tôi ra ga, vài đứa bạn đi tiễn, đứng với tôi cho đến lúc tàu chạy. Chuyến tàu tốc hành chạy suốt buổi sáng đưa tôi đến một thị xã nhỏ. Rồi chiếc ô tô đầy ắp người và hàng hóa đưa tôi đến gần bờ biển. Tìm nhà bác tôi không khó lắm: tôi nhận ra ngay con đường đất cát pha, hai bên xanh ngắt phi lao, dẫn từ bến ô tô vào xóm, đúng như bố tôi đã chỉ dẫn ở nhà.

Lát sau, tôi đã ở trong nhà hai bác. Bác trai đeo kính lão lên mắt, đọc thư bố tôi. Bác gái cúi húi,

tất bật nấu nướng làm cơm mời đứa cháu mới ở Hà Nội về. Còn hai chị tôi: chị Hà thì lục cặp tôi lấy sách ra xem, chị Hải chống nạnh, đứng nhìn tôi trân trân. Một lúc, bỗng chị cười to, đập tay lên vai tôi:

– Chóng lớn thật! Khá thật! Về ở đây làm muối với chị!

Tiếng chị cười vang giòn làm tôi cũng cười theo.

* * *

Tôi có cảm giác như ai đang gọi mình ở phía xa, nghe không rõ. Rồi lại có tiếng chân đi vào trong nhà, nhẹ nhàng đến gần tôi.

Hai mi mắt tôi cứng đơ, phải chớp mấy lần mới mở ra được. Tôi ngồi dậy nhìn quanh. Nhà vắng ngắt. Ngoài sân, nắng đã lên cao. Con mèo mướp đang ngồi thu lu trên hè, nghe tiếng động quay lại nhìn, kêu “meo” một tiếng.

– Ai vào nhà thế, Mướp? – Tôi hỏi, xách tai nó lên.

– Meo! – Nó kêu, rồi vùng chạy ra sân. Tôi theo nó, tay vung vẩy vài động tác thể dục.

Cả nhà đi làm từ bao giờ. Và tiếng ì ì, ào ào mà lúc còn đang ngủ tôi tưởng người nào gọi nghe

rất gần, lúc này lại xa bằng hản đi, rào rào tận đâu đâu. Bác Tư đang phơi lưới ở hàng rào quay lại, bảo tôi:

– Tiếng biển đấy, cháu ạ!

– Biển tận đâu, hả bác?

– Ở cuối xóm, sau con đê kia kìa! Nếu không có mấy nóc nhà và vườn cây phía trước thì ngồi đây cháu cũng nhìn thấy biển.

– Không nhìn thấy biển đâu, chỉ nhìn thấy đê biển thôi, bố ạ! – Tiếng chị Hải vang lên ngoài ngõ. Bộ quần áo đen ngả màu muối, cái nón dày chằm nặng, chị mang hơi nắng vào nhà.

– Bây giờ mới dậy hả Tổ? – Chị đứng trước mặt tôi, hỏi mà miệng nở nụ cười trắng xóa.

Tiếng sóng biển ì ầm như cơn dông lớn, có lúc nghe giống tiếng cơn mưa nặng hạt. Nhưng trời không mưa mà nắng. Nắng gắt. Mảnh sân trước nhà, rau mới trồng lên lâm thâm, lá nho nhỏ, xanh xanh, cần cỗi. Rau không ưa đất mặn, lên chậm chạp. Mỗi nhà một mảnh vườn nhỏ. Vườn nối vào nhà. Xóm biển nhỏ, nhà thưa. Mái nhà thấp lợp dày nổi lên những cái u trông giống lưng con lạc đà đứng dưới nắng.

Tôi đi quanh sân. Nắng tháng Sáu gay gắt nhưng mặt đất lại ẩm. Nền đất nâu thẫm, loáng thoáng vệt trắng, trông xa như đất bị mốc.

– Sao trời nắng mà đất đai lại ẩm, hả chị?

– Tại đất có hơi muối. – Chị Hải đáp.

– Ai đánh đổ muối ra đất ạ?

– Biển ở dưới sâu thẳm mặn lên đấy, em!

Tiếng chị Hải lẫn trong tiếng sóng dội ào ào phía trước, khuất sau con đê. Tôi bỗng thấy biển gần gũi như ở bên nhà, như dưới chân tôi đứng chứ chẳng xa xôi gì.

– Chị Hải ơi, em muốn ra biển! – Tôi nói khẽ.

– Ra biển à?

Chị Hải dẫn tôi theo lối tắt, qua xóm nhỏ và những đường phi lao. Thoáng cái, tôi đã thấy mình đứng trên con đê dài.

– Biển đấy! – Chị Hải chỉ tay về phía trước.

Mắt tôi bỗng lóa đi trước vùng nước mênh mông, vô tận. Sóng lớn quật quã, gào thét âm âm, xô vào bờ. Sóng to và dài, đầu bạc trắng chạy từ phía chân trời xanh thẫm tới, dồn dập vỡ tan ra trên cát. Vài con thuyền ngoài khơi xa nhỏ bé lung linh như những cánh diều.

– Bờ biển quê mình rộng đẹp, có bãi cát lớn, đánh được cá, làm được muối. – Chị Hải nói, mặt hồng lên trong nắng.

Tôi vùng chạy trên cát. Gió cuốn vạt áo tôi bay tung. Tôi nhặt đầy hai tay, nhét đầy hai túi quần những vỏ sò, vỏ hến.

Tôi lao xuống nước. Nước mát lạnh, cát mềm mại dưới chân tôi. Tôi đuổi theo sóng khi sóng rút ra xa, rồi lại vội vã chạy về khi sóng trở lại bờ. Có những con cá nhỏ bơi theo sóng, lao vào chân tôi, tôi cảm thấy thế, vội cúi xuống, nhưng chỉ bắt được bọt nước và những hạt cát hồng hồng.

Tiếng chị Hải cười giòn tan. Gió cuốn nón chị rơi xuống bãi, chạy lăn trên cát. Chị vừa đuổi theo nón vừa cười. Có vũng nước ở giữa bãi. Chị dừng lại, cúi xuống. Trong bóng mây xanh ngắt, gương mặt chị lỏng lẻo, mái tóc bay tung. Tiếng chị cười làm mặt nước xao động.

– Thôi về, em!

– Ở đây thêm lúc nữa đi chị. – Tôi nài nỉ.

– Không được đâu, chị phải về đổ nước chắt⁽¹⁾ phơi nắng. Còn em thì phải về học bài!

(1) Nước biển lọc qua cát, phơi để lấy muối. (BT)

– Phải học bài? – Tôi muốn cãi nhưng chị đã chạy nhanh trên cát. Tôi rảo bước chạy theo.

★ ★ ★

Bố mẹ kính yêu,

Con đã về quê và đang ở nhà hai bác. Con vẫn nhớ lời bố mẹ dặn là đến nơi thì viết thư về ngay, nhưng vì nhiều việc mới mẻ cuốn hút, hấp dẫn nên bây giờ con mới viết thư cho bố mẹ được...

Lúc ấy, đằng sau bỗng có ai đó giơ hai tay lên bịt mắt tôi.

– Ai đấy? Bỏ ra!

– Đoán được ai mới bỏ! – Tiếng trẻ con nói.

Tôi về đây mới gặp loáng thoáng vài gương mặt, làm sao chỉ nghe giọng nói đã biết được là ai! Tôi ngồi im.

– Chịu chưa?

– Đủ phải không? – Tôi đoán bừa.

Mắt tôi hoa lên khi bàn tay bịt mắt bỏ ra. Tôi giụi mắt nhìn. Tất cả có năm đứa – ba trai, hai gái – đang đứng quây quần quanh tôi. Tôi gấp vội lá thư, bỏ ngăn kéo. Đứng bên cạnh tôi, có lẽ chính là